

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Беліков С.Б.

20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 19 ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси та банківська справа» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма: «Міжнародний бізнес» – НУ «Запорізька політехніка». - 2020. – 16 с.

Розробники: Шестопалова О.В., старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (Шарова С.В.)

«27» 08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «10» 06 2020 року № 6

«10» 06 2020 року

Голова (М.В. Дедков)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

«09» 06 2020 року

Керівник групи (І.О. Лазнева)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

НУ «Запорізька політехніка», 2020 рік

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Форма навчання	
		Денна	Заочна
Кількість кредитів: денне – 4 заочне – 4	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність : 292 «Міжнародні економічні відносини» Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2	
Загальна кількість годин : денне – 120	Освітній ступень: бакалавр	Семестр	
		4	4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		Лекції	
		30 год.	6 год.
		семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		76 год.	112 год.
		Індивідуальні завдання: - год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0.63

для заочної форми навчання – 0.93

2. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу “Фінанси та банківська справа” обумовлена особливостями сучасного економічного розвитку. Функціонування фінансово-кредитної системи України вимагають від підприємств та банків підвищення ефективності їх діяльності, конкурентоспроможності інструментів та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання й управління банківською діяльністю. Банки, виступаючи фінансовими посередниками в економіці країни забезпечують рух фінансових ресурсів між усіма її ланками, а, отже, безпосередньо впливають на стан міжнародних фінансів та міжнародний бізнес.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань стосовно фінансової системи України, функціонування банків, здійснення ними операцій та послуг і набуття практичних навичок з питань організації та механізму реалізації фінансових та банківських операцій, необхідно опрацювати такі дисципліни як «Економічна теорія», «Основи менеджменту», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Основи зовнішньоекономічної діяльності». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: зовнішньоекономічні операції і контракти», «Міжнародна економіка», «Міжнародні фінанси».

Мета дисципліни - надання фундаментальних знань з функціонування фінансів у економічній перебудові суспільства на шляху розвитку міжнародних відносин та їх впливу на соціально – економічний розвиток суспільства , порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, формування теоретичних знань про функціонування комерційних банків, та здійснюваних ними операцій та послуг у сфері міжнародних фінансів.

Завдання:

- сформувати у здобувачів уявлення про роль фінансів у економічній перебудові суспільства на шляху розвитку міжнародних відносин;
- виявити тенденції розвитку фінансової та банківської системи;
- вивчити методологію проведення банківських операцій та надання банківських послуг;
- розкрити специфіку управління фінансовими ресурсами держави та підприємств;
- отримати вміння оперувати нормативно-правовими документами НБУ, аналізувати стан банківських операцій, розв'язувати питання взаємовідносин між клієнтами і комерційними банками та між НБУ і комерційними банками.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

- ЗК 3.** Здатність навчатися та бути сучасно навченим.
- ЗК 4.** Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 5.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 7.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 8.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 9.** Уміння бути критичним та самокритичним.
- ЗК 10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК 11.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 12.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 7 Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин;

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

РН 14 Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин..

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

2.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Економічний зміст та призначення фінансів

Тема 1. Сутність і функції фінансів

Суть фінансів та їх необхідність в умовах товарно-грошового господарства .Функції фінансів та механізм їх дії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Склад, джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів.

Тема 2.Фінансова система та фінансовий механізм

Суть, структура та принципи побудови фінансової структури держави. Правові засади фінансової системи , їх особливості в Україні. Вплив фінансової системи на розвиток економіки.

Суть, суб'єкти, призначення фінансової політики. Фактори, які визначають фінансову політику. Типи, види фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Фінансова політика України на сучасному етапі. Склад і структура фінансового механізму. Нормативно-правове забезпечення фінансової діяльності в Україні.

Тема 3. Податкова система держави

Суть і функції податків. Основні етапи становлення податкової системи в Україні. Класифікація податків. Місцеві податки та збори. Інші платежі в бюджет. Податкова політика: суть, основні критерії.

Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави

Бюджет як економічна категорія. Місце та значення бюджету в системі фінансових відносин. Поняття бюджетного устрою й бюджетної системи. Бюджетна класифікація . Поняття бюджетного процесу і його основні етапи.

Змістовий модуль 2 Фінанси держави та суб'єктів господарювання

Тема 5 . Державні доходи та видатки

Економічна суть доходів і видатків бюджету. Суть і склад видатків державного бюджету. Форми і методи державного фінансування. Основні напрями використання бюджетних коштів. Класифікація видатків. Бюджетний дефіцит: поняття, причини виникнення, види. Джерела та методи покриття бюджетного дефіциту.

Тема 6 . Державний кредит

Суть, поняття та форми державного кредиту. Класифікація державних позик.

Державний борг і способи коригування позикової політики.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання

Основи організації фінансів підприємств. Суть, функції, характерні ознаки фінансів підприємств. Фінанси підприємств, що здійснюють комерційну діяльність. Фінанси неприбуткових організацій. Джерела формування та механізм розподілу фінансових ресурсів підприємств

Тема 8. Фінансовий ринок

Сутність фінансового ринку, його функції та роль в мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Структура фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Валютний ринок. Кредитний ринок. Призначення та роль ринку цінних паперів. Основні характеристики цінних паперів.

Змістовий модуль 3 Види банків і порядок їх створення в Україні

Тема 9. Міжнародні фінанси

Суть та функції міжнародних фінансів. Міжнародне фінансове право. Сфери міжнародних фінансових відносин. Поняття та види валютних систем. Світовий (міжнародний) фінансовий ринок: суть, структура. Міжнародні розрахунки.

Тема 10. Види банків і порядок їх створення в Україні

Становлення банківської системи України, її значення в умовах ринку. Види банків, їх операції та основи операційної діяльності. Порядок реєстрації банків, філій, відділень, представництв. Ліцензування банківських операцій.

Тема 11. Організація діяльності банку

Класифікація організаційних структур банків. Особливості побудови і характеристика організаційних структур банків. Організаційні структури, сформовані за принципом адаптації до банківської діяльності та їх характеристика. Класифікація банківських операцій і послуг. Комерційна основа банківських операцій.

Тема 12. Операції банків з формування власного капіталу

Суть, призначення і класифікація ресурсів банку. Економічна суть, структура, функції і порядок формування власного капіталу. Достатність капіталу банків згідно вимог НБУ і міжнародних стандартів. Роль резервів та фондів банку у формуванні капіталу банків.

Змістовий модуль 4. Операції комерційних банків

Тема 13. Операції банків із залучення коштів

Суть, призначення і класифікація депозитів банку.

Порядок відкриття банками депозитних (вкладних) договорів суб'єктам господарювання і фізичним особам. Механізм нарахування відсотків за депозитами. Система страхування вкладів та тенденції її розвитку.

Тема 14. Операції банків з готівкою та з пластиковими картками

Суть та призначення касових операцій банку. Порядок прийняття та видачі готівки в установах банків. Прогнозування касових оборотів в банках. Місце та роль електронних банківських послуг у фінансовій системі. Банківські пластикові картки та їх класифікація. Порядок емісії спеціальних платіжних засобів в Україні і здійснення операцій з їх використанням. Управління ризиками при наданні електронних банківських послуг.

Тема 15. Кредитні операції банків

Суть, функції та призначення банківських кредитів. Етапи банківського кредитування. Порядок оцінки банком кредитоспроможності позичальника. Застава як спосіб забезпечення зобов'язань. Розвиток кредитних послуг банків корпоративним клієнтам в сучасних умовах господарювання. Порядок розробки і реалізації основних засад кредитної політики банку. Порядок формування резервів для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків. Порядок формування резервів для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості банків.

Тема 16. Операції банків з цінними паперами

Характеристика цінних паперів і видів банківської діяльності на фондовому ринку. Емісійні операції банків з цінними паперами. Формування, класифікація і характеристика портфеля цінних паперів банків. Порядок формування резерву під операції банків з цінними паперами. Операції професійної діяльності банків з торгівлі цінними паперами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Сутність і функції фінансів	8	1	2	-	-	5	7.25	0,5	0,125	-	-	6.6 25
Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм	8	2	0.5	-	-	5.5	8.25	0,5	0,125	-	-	7.6 25
Тема 3. Податкова система держави	10	2	2	-	-	6	6.25	0,5	0,125	-	-	5.6 25
Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави	9	0.5	1	-	-	7.5	8.25	0,5	0,125	-	-	7.6 25
Разом за змістовим модулем 1	35	5.5	5.5	-	-	24	30	2	0.5	-	-	27.5
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Державні доходи та видатки	5	0.5	0.5	-	-	4	7.25	0,5	0,125	-	-	6.6 25
Тема 6. Державний кредит	6	1	0.5	-	-	4.5	8.25	0,5	0,125	-	-	7.6 25
Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання	6	1	1	-	-	4	7.25	0,5	0,125	-	-	6.6 25
Тема 8. Фінансовий ринок.	8	0.5	0.5	-	-	7	8.25	0,5	1.125	-	-	7.6 25
Разом за змістовим модулем 2	25	3	2.5	-	-	19.5	31	2	0.5	-	-	28.5
Усього годин	60	11.5	8	-	-	40.5	61	4	2	-	-	56
Модуль 2												
Змістовий модуль 3.												
Тема 9. Міжнародні фінанси	7	0.5	0.5	-	-	6	7	0,25	0,125	-	-	6.62 5

Тема 10 Види банків і порядок їх створення в Україні	8	0.5	1	-	-	6.5	8	0,25	0,12 5	-	-	7.62 5
Тема 11. Організація діяльності банку	7	0.5	1	-	-	5.5	6	0,25	0,12 5	-	-	5.62 5
Тема 12 Операції банків з формування власного капіталу	8	1	0.5	-	-	6.5	8	0,25	0,12 5	-	-	7.62 5
Разом за змістовим модулем 3	30	2.5	3	-	-	24.5	29	1	0.5	-	-	27.5
Змістовий модуль 4.												
Тема 13. Операції банків із залучення коштів	7	3	0.5	-	-	3.5	7	0,25	0,12 5	-	-	6.62 5
Тема 14. Операції банків з готівкою та з пластиковими картками	8	2	1	-	-	5	8	0,25	0,12 5	-	-	7.62 5
Тема 15. Кредитні операції банків	8	1	1	-	-	6	7	0,25	0,12 5	-	-	6.62 5
Тема 16. Операції банків з цінними паперами	7	1.5	0.5	-	-	5	8	0,25	0,12 5	-	-	7.62 5
Разом за змістовим модулем 4	30	7.5	3	-	-	19.5	30	1	0.5	-	-	28.5
Усього годин	120	30	14			76	120	6	2			112

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ість годин	
		д/ф	з/ф
1	Сутність і функції фінансів	2	0,125
2	Фінансова система і фінансовий механізм	0,5	0,125
3	Податкова система держави	2	0,125
4	Бюджет і бюджетна система держави	1	0,125
5	Державні доходи та видатки	0,5	0,125
6	Державний кредит.	0,5	0,125
7	Фінанси суб'єктів господарювання	1	0,125
8	Фінансовий ринок	0,5	0,125
9	Міжнародні фінанси	0,5	0,125
10	Види банків і порядок їх створення в Україні	1	0,125
11	Організація діяльності банку	1	0,125
12	Операції банків з формування власного капіталу	0,5	0,125
13	Операції банків із залучення коштів	0,5	0,125
14	Операції банків з готівкою та з пластиковими картками	1	0,125
15	Кредитні операції банків	1	0,125
16	Операції банків з цінними паперами	0,5	0,125
	Разом	14	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Сутність і функції фінансів	3.5	6.625
2	Фінансова система та фінансовий механізм	5.5	7,625
3	Податкова система держави	6	5,625
4	Бюджет і бюджетна система держави	4.5	7.625
5	Державні доходи та видатки	4	6,625
6	Державний кредит.	4.5	7,625
7	Фінанси суб'єктів господарювання	4	6,625
1	2	3	4
8	Фінансовий ринок	7	7,625
9	Міжнародні фінанси	6	6,625
10	Види банків і порядок їх створення в Україні	6.5	7,625
11	Організація діяльності банку	5.5	5,625
12	Операції банків з формування власного капіталу	6.5	7.625
13	Операції банків із залучення коштів	3.5	6.625
14	Операції банків з готівкою та з пластиковими картками	5	7,625
15	Кредитні операції банків	6	6,625
16	Операції банків з цінними паперами	5	7,625
	Разом	76	112

9. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;

- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
<p>РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно- фінансових і кредитних відносин (СК 7) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 9. Розуміти і вміння застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно- фінансових</p>

трансферу технологій.	і кредитних відносин (СК 7)
РН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно- фінансових і кредитних відносин (СК 7)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно- фінансових і кредитних відносин (СК 7) Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 12)
РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Фінанси та банківська справа» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 16 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (залік – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до заліку). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Фінанси та банківська справа» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Фінанси та банківська справа» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування												Підсумковий тест (залік)	Сума		
Модуль 1						Модуль 2									
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4				35	100
T1	T2	T4	T5	T6	T8	T12	T13	T14	T15	T16	T19	T20			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Презентації за лекційними темами курсу (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>).
2. Конспект лекцій з курсу «Фінанси та банківська справа». в 3 частинах
3. Методичні рекомендації з підготовки семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Фінанси та банківська справа».

15. Рекомендована література

Базова

1. Баранова В. Г. Фінанси: Навч. посібник 2 ч./ В. Г. Баранова – Одеса: Атлант, 2015. – 309 с.
2. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НІОС, 2008. – 253 с.
3. Величко Г.О. Фінанси підприємств: Навч. посібник / Г. О. Величко, Л. М. Дейніс, О. В. Тарасова. – ОНЕУ, 2012. – 248 с.
4. Леоненко П. М., Юхименко П.І., Ільєнко А. А. та ін. Теорія фінансів: Навч. посібник / За заг. ред. О. Д. Василика. — К.: Центр навчальної літератури, 2015. — 480 с.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник— 2-ге вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ, 2005. — 240 с.
6. Череп А. В. Банківські операції. [Навч. посібник]. / А. В. Череп, О. Ф. Андросова. К - 2008 р. 410 с.
7. Дзюблюк О. В., Банківські операції: [Підручник]. / О. В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2009. – 696 с.
8. Ковальчук К. Ф. Банківські операції [Навчальний посібник]. / К. Ф. Ковальчук, І. В. Вишнякова, Л. М. Савчук, І. Г. Сокиринська – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 326 с.
9. Копилюк О. І. Банківські операції. 2-ге вид. випр. і доповн. [Навч. посіб.]. / Копилюк О. І., Музичка О. М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 536 с.

Допоміжна

1. Рябініна Л.М., Банківські операції: [Навчальний посібник] / за ред. Рябініної Л.М. Нянчук Н.Ю., Ухлічева Л.І. - Одеса: ОДЕУ, 2011. – 536 с..
2. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності. [Підручник]. / А. М. Герасимович – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с.
3. Сичов В. О. Банківська справа. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Банківські операції: [Навчальний посібник] / В. О. Сичов, В.Т. Александров, В.В. Остапенко та ін. — К.: АВТ, 2006. — 528 с.
4. Селіванова А. О. Банківське право України: [Навчальний посібник] / А. О. Селіванова. — К.: «Ін Юре», 2008. — 384 с.
5. Мороз А. М. Банківські операції: [Підручник]. / А. М. Мороз. — 2-ге вид. — К.: КНЕУ, 2006. — 476 с.
6. Прасолова С. П. Банківські операції [Навч. посіб. та практ.]:/ С. П. Прасолова, О. С. Вовченко - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 568 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 року № 2121 - III (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 5. - С. 30.
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 року № 679 - XIV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. -1999. - № 29. - С. 238.
3. Закон України «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 22.05.2003. № 853- IV// Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. - 2003. - № 7. - С. 67.
4. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 05.04.2001 року №2374 - III // Офіційний вісник України. - 2001. - № 17. - С. 17.
5. Закон України «Про заставу» від 2 жовтня 1992, №2654 - XII // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 47. - С. 642.
6. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.91р. № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. - №2 47. - С. 646.
7. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні фонди)» від 15.03.2001р. № 2299-III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 21. - С. 103.
8. Закон України «Про іпотеку» від 05.06.2003р. № 898-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 38. - С. 313.
9. Закон України «Про іпотечні облігації» від 22.12.2005р. № 3273- IV // Відомості Верховної Ради України. - 2006. - №16. - С. 615.
10. Закон України «Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва» від 23.12.2004р. № 2286- IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - N2 6. - С 244.
11. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 11.12.2003, №381-IV // www.bank.gov.ua.
12. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 1. - С. 1.
13. Закон України «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.2001 р., №2740 - III Відомості Верховної Ради України. - 2001. --№ 42. -С. 19.
14. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 р., №121 - XII (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. - 2006. - N213. - С. 857.
15. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень»

від 18.11.2003, №1255-IV // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. - 2004. - № 5. - С. 27-28.

16. Закон України «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. - 2003. - № 10. - С. 3-24.

17. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991.--№ 29.-С. 377.

18. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2004. --№ 50. -С. 540.

19. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.1994 № 334/94-ВР (зі змінами і доповненнями) // www.rada.gov.ua.

20. Закон України «Про платіжні системи і переказ грошей в Україні» від 03.05.2001р. // Офіційний вісник України. - 2001. - № 20. - С. 1.

21. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.94 р. № 185/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 240. -С. 364.

22. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 19. - С. 90.

23. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004р. № 22 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 13. - С. 110.

24. Інструкція «Про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» від 16.08.2006р. № 320 // Офіційний вісник України. - 2006. - № 36. - С. 32.

25. Інструкція «Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» від 12.11.2003р. № 492 // www.rada.gov.ua.

26. Інструкція «Про порядок здійснення контролю і отримання ліцензій за експортними, імпортними та лізинговими операціями. Затв. постановою Правління НБУ від 24.03.1999р. № 136 // Офіційний вісник України. - 1999. - № 22. - С. 131.

27. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металів у банках України. Затв. постановою Правління НБУ від 17 листопада 2004 р. № 555 // www.rada.gov.ua.

28. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (деPOSITНИХ) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України. Затв. постановою Правління НБУ від 27 грудня 2007 р. № 481 // Офіційний вісник України. - 2008. - № 6. - С. 18.

29. Інструкція про касові операції в банках України. Затв. пост. Правління НБУ від 14.08.2003р. № 337 // Офіційний вісник України. - 2003. - № 37. - С. 96.

30. Інструкція про міжбанківські розрахунки в Україні. Затверджено постановою Правління НБУ від 27.12.1999р. - №621 // www.rada.gov.ua.